

Appendix 2

Skala for skåring av kjærlighetsforhold PFS hos ungdom

Dersom det ikke finnes et aktuelt kjærlighetsforhold, det kan for eksempel være pga. brudd i tidligere forhold, press fra venner eller foreldre, lite motivasjon eller liten tro på egen mestring, skal pasientens evne til å etablere slike forhold bedømmes basert på eventuelle tidligere erfaringer. Kvaliteten av kjærlighetsforhold innebærer grunnleggende emosjonell trygghet og tillit med gjensidig initiativ og fleksibilitet, samt seksuell interesse. Moden tilknytning innebærer å kunne knytte seg emosjonelt til partneren, definere og uttrykke personlige behov og grenser på en god måte, og å kunne respektere at den andre tenker og handler annerledes. Det å ha realistiske forventninger til forholdet er viktig for å kunne gi hverandre tid og rom til utvikling. Å se partneren som en unik person innebærer evnen til å beskrive den andre på en måte som inkluderer både indre personlige trekk og ytre karakteristika, samt beskrive utvikling over tid.

91-100: Pasienten er i stand til å etablere et kjærlighetsforhold kjennetegnet av gjensidig kjærlighet, høy grad av tillit, trygghet og moden tilknytning. Vilje til å akseptere en følelsesmessig sårbarhet. Aktiv seksuell interesse, initiativ og evne til å hengi seg til gleden av den. Svært god evne til å forstå og uttrykke egne behov og grenser, samt evne og vilje til å forstå og eventuelt imøtekomme den andres behov. Svært god evne til å løse ulike typer konflikter i fellesskap. Følelse av positiv utvikling med større dybde i forholdet over tid. Kvaliteten i forholdet inspirerer pasienten på andre livsområder også. Kan innebære en usedvanlig evne til å gi og motta gjensidig støtte når det røyner på. I tillegg til ytre utseendemessige karakteristika, beskrives den andres indre personlighet svært godt av pasienten.

81-90: Pasienten er i stand til å etablere et kjærlighetsforhold kjennetegnet av kjærlighet, tillit, stabilitet og gjensidig, moden tilknytning, samt aktiv og fleksibel seksuell interesse. Meget god evne til å forstå og uttrykke egne behov og grenser, samt evne og vilje til å forstå og eventuelt imøtekomme den andres behov. Forbigående frustrasjoner og fortvilelse som er forårsaket av ytre omstendigheter blir lett løst. Opplevelse av ganske positiv utvikling med større dybde i forholdet over tid. Evne til å gi og motta gjensidig støtte også i kriser. Indre, personlighetsmessige og ytre trekk ved den andre beskrives godt av pasienten.

71-80: Inngår i grunnleggende stabile, gjensidige forhold med seksuell interesse. Emosjonell tilgjengelighet, og gjensidig forståelse på de fleste områder. God evne til å forstå og uttrykke egne behov og grenser, samt evne og vilje til å forstå og eventuelt imøtekomme den andres behov. Avgrensede konflikter eller hemninger i kommunikasjon kan forekomme. Ytre stressorer kan føre til perioder preget av konflikter, tvil eller lettere grad av dårligere funksjon. Pasienten beskriver enkelte ganger den andres indre personlighetsmessige trekk med tilløp til følelsesmessig distansering.

61-70: Pasienten kan etablere rimelig stabile kjærlighetsforhold som innebærer tillit, gjensidig støtte og god forståelse. Det emosjonelle klimaet kan tidvis preges av ambivalens og ustabilitet. Kan ha perioder der en er overbevist om at den aktuelle partneren foretrekker en annen. Stort sett god evne til å forstå og uttrykke egne behov og grenser, samt evne og vilje til å forstå og eventuelt imøtekomme den andres behov. Nedsatt eller manglende interesse av seksualitet i stressende perioder. Er generelt ikke i tvil om sine forpliktelser til kjæresten til tross for noen begrensninger i kvaliteten på forholdet. Pasienten beskriver den andres indre og ytre trekk med noen mangelfulle beskrivelser.

51-60: Pasienten kan etablere kjærlighetsforhold, men disse kjennetegnes av mindre gjensidighet, tillit og tilfredstillelse. Tilbøyelighet til devaluering eller overinvolvering i forholdet i perioder med moderate vansker. Frykt for å bli fanget eller avvist av partneren. Tidvis redusert evne til å forstå og uttrykke egne behov og grenser, samt evne og vilje til å forstå og eventuelt imøtekomme den andres behov. Negative følelser knyttet til partneren som tristhet, sinne eller skam kan ofte dominere. Nedsatt eller manglende seksuell interesse, eller nedsatt initiativ. Tilbøyelighet til å skille kjærlighetsforhold og seksuell interesse. Atferdsmønsteret preges av underkastelse eller dominans/kontroll med frykt for å bli fanget eller avvist av partneren. Partneren beskrives som et særskilt individ, men pasienten er i mindre grad i stand til å formidle det unike ved partneren.

41-50: Vansker med å etablere et langvarig kjærlighetsforhold eller inngå i møter som kan innlede et forhold. Kun kortvarige, ikke gjensidige forhold. Lite forpliktelse, tillit, gjensidighet eller for mye tilpasning og føyelighet til den andre. Redusert evne til å forstå og uttrykke egne behov og grenser, samt evne og vilje til å forstå og eventuelt imøtekomme den andres behov. Bare sporadisk seksuell interesse. Stor egosentrisitet, eller stort behov for tilpasning til den andre kan forekomme. Pasientens beskriver den andre overfladisk og med stor følelsesmessig distanse.

31-40: Kun enkelte, kortvarige møter av romantisk art fulgt av svært ambivalente følelser. I stand til å agere ved egne behov i øyeblikket, eller atferden er preget av føyelighet til det man tror er den andres

ønsker. Ikke klare å handle ut fra langsiktige behov for kjærlighetsforhold. Betydelig redusert evne til å forstå og uttrykke egne behov og grenser, samt evne og vilje til å forstå og eventuelt imøtekomme den andres behov. Begjær/tilfredstillelse kan ha lite utviklede trekk. Pasienten beskriver den andre kun i forhold til egne eller det man tror er den andres frustrasjoner eller tilfredstillelse, og på en svarthvit måte.

21-30: Ikke i stand til, men det kan være noe ønske om å utvikle et kjærlighetsforhold med nærhet og seksualitet. Liten evne til å forstå og uttrykke egne behov og grenser, samt evne og vilje til å forstå og eventuelt imøtekomme den andres behov. Henfallen til fantasier preget av mangel på gjensidighet og/eller respekt heller enn reelle forhold. Frykt for å bli oppslukt. Lite detaljer i beskrivelse av den andre.

11-20: Vansker med eller en opplevelse av ikke å ha interesse av nærhet eller sex, bidrar til unngåelse og avvisning av forhold. Svært liten evne til å forstå og uttrykke egne behov og grenser, samt evne og vilje til å forstå og eventuelt imøtekomme den andres behov. Har lite utviklede og udifferensierte fantasier. Uspesifikk og fragmentert beskrivelse av den andres personlighetsmessige trekk.

1-10: Ute av stand til å etablere kontakt av romantisk art. Ingen interesse av å utvikle kjærlighetsforhold. Manglende evne til å forstå og uttrykke egne behov og grenser, samt evne og vilje til å forstå og eventuelt imøtekomme den andres behov. Svært lite utviklet, udifferensiert, fragmentert fantasi. Manglende beskrivelse av den andres personlige indre trekk. Kun fragmentert beskrivelse av den andres ytre trekk som utseende.